

NYTT KVOTEREGISTER: STATUS OG EGNETHET FOR KVOTEFLEKSIBILITET PÅ FARTØYNIVÅ FOR TORSK, HYSE OG SEI NORD FOR 62°N

1. INNLEDNING

Mandatet for arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister i Fiskeridirektoratet er at «nytt kvoteregister skal vise korrekt restkvote for alle fartøy i sann tid». Per i dag er mandatet begrenset til fartøy med spesiell tillatelse/deltakeradgang i lukkede fiskeri.

Fiskeridirektoratet har over lang tid arbeidet med en nødvendig modernisering av direktoratets kvoteregister. Etableringen er basert på en fullintegrasjon mot Merkeregister og Konesjons- og deltakerregister. Alle endringer knyttet til fartøy, eierskap, tillatelse (spesielle tillatelse og deltakeradganger), strukturkvoter mm. registrert i disse administrative registrene skal tas korrekt hensyn til i nytt kvoteregister.

Nedenfor blir det gitt en kortfattet beskrivelse av oppbygning av det nye kvoteregisteret, kort om utviklingsarbeid som er gjennomført og status medio oktober 2021.

2. GRUNNMODELL – GRUNNFUNKSJONALITET INNARBEIDET I NYTT KVOTEREGISTER

Fiskeridirektoratets nye kvotesystem er bygget opp rundt et bankkontosystem. Innskudd på konto foretas av Fiskeridirektoratet og er basert på kvoteenhet, tillatelsestype og kvotefaktor registrert på fartøyets hovedtillatelse og tilhørende strukturkvoter. For kystfartøy tas det hensyn til problemstillinger relatert til tillatelsens hjemmelslengde og fartøyets største lengde.

Basert på disse parametrene blir det ved oppstart av et nytt reguleringsår etablert en operasjonell konto på fartøy som innehar en hovedtillatelse. Innskuddet er beregnet på bakgrunn av gjeldende kvoteenhet og det totale antall aktive kvotefaktorer registrert på fartøyet på dette tidspunktet.

Det nye kvoteregisteret lytter på signal fra Fartøyregisteret vedrørende eierskifte, avgang, tilgang mm. Det lytter også på signal fra Konesjons- og deltakerregisteret vedrørende salg av fartøy for fortsatt drift, utskiftning mm. På bakgrunn av signalene fra registrene stenger kvoteregisteret kontoer midlertidig eller permanent. Ved utskiftning av fartøy stenges konto permanent og det etableres en ny konto ved ny kombinasjon av fartøy, eier og hovedtillatelse. Det er etablert metodikk for automatisk endring av innskudd på operasjonell konto ved tildeling av kvoteandeler (splitting av strukturkvoter), overføring av tillatelse/strukturkvoter, samt endringer i kvoteenheten i reguleringsåret. Ved splitting av strukturkvoter og kjøp av strukturkvoter er det lagt til grunn en proporsjonal/forholdsmessig fordeling av restkvoter mellom partene.

Systemet skiller mellom like og differensierte kvoter. Det kan videre tildeles innskudd i form av garanterte fartøykvoter og maksimalkvotetillegg på den enkelte operasjonelle konto.

Kvotefleksibilitet på fartøynivå er også innlemmet i modellen.

Norsk vårgytende sild ble valgt som pilot da man startet arbeidet med å utvikle det nye kvoteregisteret. Årsaken til dette er at dette fiskeriet er et rolig fiskeri med få/ingen reguleringsendringer (refordelinger mm) i løpet av året. Antall deltagende fartøy i de lukkede fartøygruppene er forholdsvis få. Dette var et godt utgangspunkt når en del grunnleggende funksjonalitet måtte utvikles for at beregningen av restkvote skulle bli korrekt.

Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag har samarbeidet tett i dette utviklingsarbeidet.

Piloten norsk vårgytende sild bygger på grunnmodellen ovenfor. I tillegg er følgende funksjonalitet utviklet:

- Dispensasjon for kvoteutnyttelse
 - o Egen modul for føring av alle dispensasjoner
 - o regneregler
- Etablering av modul for registrering av lærlingkvoter med tilhørende operasjonelle kontoer

Medio oktober holder vi på å utvikle en korreksjonsmodul der det skal være mulig å foreta korrigeringer på et fartøys konto for å få korrekt restkvote. For eksempel ved avvik fra proporsjonal fordeling av restkvote i forbindelse med endringer av kvotepakker gjennom året.

Vi ser videre at det forekommer andre avvik som skyldes problem som vi har rettet opp men der feilen er akkumulert opp pga. kvotefleksibilitet over år. Da må vi foreta korrigeringer for at systemet skal komme i takt og at fremtidig restkvote skal bli korrekt.

3. NØDVENDIGE TILPASNINGER FOR BUNNFISKREGULERINGER

Basert på grunnmodellen er det nye kvoteregisteret blitt videreutviklet for å tilpasses reguleringer knyttet til bunnfiskeriene med fokus på lukkede fartøygrupper i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N.

Følgende tilpasninger er gjort medio oktober 2021:

- Etablert operasjonelle felleskontoer for postering av fangst på ferskfiskordningen og kvotebonus levendelagring
- Etablert operasjonelle felleskontoer for postering av fangst for fartøy som salgslagene definerer for å tilhøre åpen gruppe.
- Etablert operasjonelle felleskontoer for postering av bifangst (hyse og sei).

Medio oktober er følgende utviklingsoppgaver under arbeid:

- Samfiske
 - Applikasjon for registrering av samfiske på MinSide
 - Nødvendig funksjonalitet for å sikre korrekt innskudd (reduert overregulering) på konto for det fartøy i samfiskelaget som er inaktivt.

Medio oktober gjenstår i hovedsak følgende utviklingsoppgaver:

- Sikre korrekt innskudd på konto i fisket etter sei nord og sør for 62°N for fartøy som disponerer strukturkvote tilhørende annen reguleringsgruppe (torsketrål og seitrål).

- Problemstillinger knyttet til bifangst
- Etablere nødvendige oppstillinger til bruk internt for detaljert å kunne følge utviklingen i fisket for de ulike fartøygrupper i ulike fiskeri.
- Ekstrakvoter (forsknings- og undervisnings kvoter, agnkvoter)

Torsk-, hyse- og seireguleringene er etablert i testmiljøet og salgslagene har mulighet til å postere fangst på operasjonelle kontoer.

Fiskeridirektoratet ønsker å sjekke kvoter, fangst og beregnet restkvoter opp mot tilsvarende tall hos salgslagene som har kontrollansvar for bunnfisk. Dette arbeidet har ennå ikke startet.

4. ARBEIDSDELING OG AVHENGIGHET MELLOM DIREKTORAT OG SALGSLAG

Fiskeridirektoratet har ansvar for å utvikle nødvendige system for å etablere operasjonelle kontoer for det enkelte fartøy i det enkelte fiskeri, åpne og stenge disse og sikre korrekt innskudd basert på signal mottatt fra Merke-, Konsesjons- og deltakerregisteret, samt reguleringsforskrift. Basert på fangstopplysninger på landings- og sluttsedler har salgslagene ansvaret for å identifisere korrekt konto og postere uttaket (fangst) på denne.

Det er lagt til rette for postering av fangst på ulike operasjonelle kontotyper, inkludert felleskontoer. Bifangst er en slik type felleskonto. Konto for avsetninger knyttet til ferskfisk og kvotebonus levendelagring er andre eksempler på slike. Fiskeridirektoratet har, i samarbeid med salgslagene, utviklet og etablert nødvendige system (APIer) for å slå opp kvoter og postere fangst.

Salgslagene må, ved mottak av seddel, avgjøre om landet fangst av en art ført på seddel skal:

- bokføres i sin helhet på fartøyets operasjonelle konto
- eller om hele eller deler av denne fangsten skal bokføres på annen felleskonto
- eller om fangst skal inndras.

Det enkelte salgslag har denne rollen for «egne» fartøy; altså fartøy de har kontrollansvaret for.

Korrekt postering av fangst er sentralt for at nytt kvoteregister skal vise korrekt restkvote i sann tid for alle fartøy.

For å beslutte hvordan den enkelte fangst skal behandles og posteres må salgslagene utvikle nye system eller integrere postering av fangst i direktoratets nye kvoteregister i eksisterende internt salgslagssystem. Tre salgslag deltar i dette arbeidet.

Norges Sildesalgslag har utviklet system for postering av fangst fra pelagiske fiskeri i direktoratets nye kvoteregister. Kvote, fangst og restkvote for norsk vårgytende sild ligger tilgjengelig på Min Side og ute på Fiskeridirektoratets nettsider. I tillegg har Norges Sildesalgslag ansvar for å utvikle nødvendige system for postering av fangst på korrekt konto for bunnfiskfartøy hjemmehørende i Fiskehav og Vest-Norges Fiskesalgslag sine geografiske områder. Medio oktober er Norges Sildesalgslag ikke ferdig med å utvikle de nødvendige system for korrekt postering av bunnfiskfangster i nytt kvoteregister.

Norges Råfisklag har valgt å integrere postering av fangst i direktoratets kvoteregister i nytt internt kvotekontrollsystem («kvotekontroll på sekundet»). Dette utviklingsarbeidet har vært planlagt lenge men ble først påbegynt i vår. Medio oktober har Norges Råfisklag postert fangst på fartøykontoer for hyse men er ikke klar for postering av fangst på felles avsetningskontoer som ferskfisk, bifangst mm.

Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag opplyser at de medio oktober posterer inn fangst på fartøykontoer og er klar for postering på felles avsetningskontoer som for eksempel ferskfisk og bifangst for de fartøy salgslaget har kontrollansvaret for.

Som det fremgår er progresjonen i utviklingsarbeidet avhengig av både interne prioriteringer mellom ulike utviklingsprosjekt i direktoratet og avhengig av salgslagene for at arbeidet skal ferdigstilles. Per medio oktober er de 3 salgslagene på ulike nivå i utviklingen av nødvendig system for postering av fangst i nytt kvoteregister.

5. OPPSUMMERING

Norges Sildesalgslag har for de pelagiske fiskeriene gjennom år mottatt kvoteinformasjon fra Fiskeridirektoratet og selv beregnet fartøyets kvotefleksibilitet. De har utviklet et eget system som håndterer dette uavhengig av Fiskeridirektoratets nye kvoteregister. Bunnfisklagene ønsker at Fiskeridirektoratet skal utføre kvotefleksibilitetsberegningene.

Medio oktober er ikke det nye kvoteregisteret i Fiskeridirektoratet ikke klar for innføring av kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Det gjenstår fremdeles en del utviklingsarbeid både i direktorat og hos involverte salgslag.

I tillegg er ikke systemet testet nok. Slik testing vil bli igangsatt for torsk nord for 62°N i november. Nødvendig feilretting og videre testing vil pågå fremover så lenge man anser at det er behov det. Både direktorat og salgslag vil måtte delta i denne testingen.